

2024/1162

2024 4 23

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2024/1162

2024 m. balandžio 22 d.

kuriuo dėl Turkijos kilmės tam tikrų sodinti skirtų *Malus domestica* L. augalų ir tam tikrų sodinti skirtų *Berberis thunbergii* L. augalų iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2019 ir dėl fitosanitarinių priemonių, taikomų į Sąjungos teritoriją įvežamiems sodinti skirtiems *Malus domestica* augalams, iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2020/1213

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 1143/2014 ir panaikinamos Tarybos direktyvos 69/464/EEB, 74/647/EEB, 93/85/EEB, 98/57/EB, 2000/29/EB, 2006/91/EB ir 2007/33/EB⁽¹⁾, ypač į jo 42 straipsnio 4 dalies pirmą ir trečią pastraipą,

kadangi:

- (1) Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2018/2019⁽²⁾, remiantis preliminariu rizikos vertinimu, nustatomas didelės rizikos augalų, augalinių produktų ir kitų objektų sąrašas;
- (2) Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2018/2018⁽³⁾ nustatytos konkrečios taisyklės dėl tvarkos, kurios turi būti laikomasi siekiant atlikti Reglamento (ES) 2016/2031 42 straipsnio 4 dalyje nurodytą didelės rizikos augalų, augalinių produktų ir kitų objektų rizikos vertinimą;
- (3) atlikus preliminarų rizikos vertinimą, į Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2019 priedą kaip didelės rizikos augalai įtraukti 34 genčių ir vienos rūšies visų trečiųjų šalių kilmės sodinti skirti augalai. Į tą priedą įtraukti *Malus Mill.* ir *Berberis L.* genčių augalai;
- (4) Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2020/1213⁽⁴⁾ pateiktas iš Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2019 priedo išbrauktų augalų, augalinių produktų ar kitų objektų, kurie gali būti įvežami į Sąjungos teritoriją arba vežami joje tik tuo atveju, jei tenkinami specialūs reikalavimai, sąrašas;
- (5) Įgyvendinimo reglamente (ES) 2020/1213 nustatytos fitosanitarinės priemonės, taikomos tam tikriems į Sąjungą įvežti skirtiems augalams, augaliniams produktams ir kitiems objektams, kurie buvo išbraukti iš Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2019 priedo, tačiau jų keliama fitosanitarinė rizika dar nėra išsamiai įvertinta. Taip yra todėl, kad vienas ar daugiau kenkėjų, kurių šeimnininkai yra tie augalai, dar nėra įtraukti į Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072⁽⁵⁾ Sąjungos karantininių kenkėjų sąrašą, tačiau, atlikus papildomą išsamų rizikos vertinimą, jie gali atitikti įtraukimo sąlygas;

⁽¹⁾ OL L 317, 2016 11 23, p. 4.

⁽²⁾ 2018 m. gruodžio 18 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2019, kuriuo nustatomas laikinasis didelės rizikos augalų, augalinių produktų arba kitų objektų, apibrėžtų Reglamento (ES) 2016/2031 42 straipsnyje, sąrašas ir augalų, kuriuos įvežant į Sąjungą nereikalaujama fitosanitarinių sertifikatų, kaip nustatyta to reglamento 73 straipsnyje, sąrašas (OL L 323, 2018 12 19, p. 10).

⁽³⁾ 2018 m. gruodžio 18 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2018, kuriuo nustatomos konkrečios taisyklės dėl tvarkos, kurios turi būti laikomasi siekiant atlikti didelės rizikos augalų, augalinių produktų ar kitų objektų, apibrėžtų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/2031 42 straipsnio 1 dalyje, rizikos vertinimą (OL L 323, 2018 12 19, p. 7).

⁽⁴⁾ 2020 m. rugpjūčio 21 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2020/1213 dėl fitosanitarinių priemonių, taikomų tam tikriems į Sąjungą įvežti skirtiems augalams, augaliniams produktams ir kitiems objektams, išbrauktiems iš Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2019 priedo (OL L 275, 2020 8 24, p. 5).

⁽⁵⁾ 2019 m. lapkričio 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/2072, kuriuo nustatomos vienodos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų įgyvendinimo sąlygos, panaikinamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 690/2008 ir iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2019 (OL L 319, 2019 12 10, p. 1).

- (6) 2019 m. rugpjūčio 9 d. Turkija pateikė Komisijai prašymą leisti eksportuoti į Sąjungą sodinti skirtus *Malus domestica* augalus, kurie yra iki 1 metų belapiai įskiepai ir skiepūgliai bei neišsėkniję vegetacinėje ramybės būsenoje esantys belapiai poskiepai ir skiepyti augalai, kurių kamieno (stiebo) skersmuo yra ne didesnis kaip 3 cm. Šis prašymas buvo pagrįstas atitinkamu techninių dokumentų rinkiniu;
- (7) 2022 m. kovo 31 d. Europos maisto saugos tarnyba (toliau – Tarnyba) priėmė mokslinę nuomonę dėl su Turkijos kilmės *Malus domestica* augalais susijusios prekių rizikos vertinimo⁽⁶⁾. Tarnyba nustatė, kad su tais sodinti skirtais augalais susiję kenkėjai yra *Anoplophora chinensis*, *Calepitrimerus baileyi*, *Cenopalpus irani*, *Cicadatra persica*, *Diplodia bulgarica*, *Erwinia amylovora*, *Hoplolaimus galeatus*, *Lopholeucaspis japonica*, *Malacosoma parallela*, *Pratylenchus loosi*, *Pyrolachnus pyri* ir pomidorų žiediškosios dėmėtligės virusas;
- (8) 2022 m. lapkričio 7 d. Tarnyba iš dalies pakeitė mokslinę nuomonę ir į ją įtraukė faktą, kad su tais sodinti skirtais augalais susiję kenkėjai yra *Didesmococcus unifasciatus*, *Euzophera semifuneralis*, *Maconellicoccus hirsutus*, *Pochazia shantungensis* ir *Russellaspis pustulans*;
- (9) Tarnyba įvertino dokumentų rinkinyje aprašytas rizikos mažinimo priemones, susijusias su *Calepitrimerus baileyi*, *Cenopalpus irani*, *Cicadatra persica*, *Didesmococcus unifasciatus*, *Diplodia bulgarica*, *Euzophera semifuneralis*, *Hoplolaimus galeatus*, *Lopholeucaspis japonica*, *Maconellicoccus hirsutus*, *Malacosoma parallela*, *Pochazia shantungensis*, *Pratylenchus loosi*, *Pyrolachnus pyri* ir pomidorų žiediškosios dėmėtligės virusu, ir įvertino tikimybę, kad prekė nėra užkrėsta tais kenkėjais. Tarnyba įvertino, ar Turkija taiko Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2022/2095⁽⁷⁾ nustatytas neatidėliotinas priemones, skirtas užkirsti kelią *Anoplophora chinensis* įvežimui į Sąjungą ir išplitimui joje, o dėl *Erwinia amylovora* ji įvertino, ar įvykdyti *Malus* Mill. augalų, išskyrus vaisius ir sėklas, įvežimo į nurodytas saugomas zonas ir vežimo jose specialūs reikalavimai, išvardyti Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072⁽⁸⁾ X priedo 9 punkte. Ji padarė išvadą, kad Turkija taiko tas neatidėliotinas priemones ir kad įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 X priedo 9 punkte išvardyti reikalavimai nebuvo įvykdyti. Tarnyba neįvertino *Russellaspis pustulans* keliamos rizikos mažinimo priemonių. Tačiau anksčiau Tarnybos paskelbtoje mokslinėje nuomonėje dėl *Russellaspis pustulans*⁽⁹⁾ kenkėjų priskyrimo tam tikrai kategorijai nurodytos rizikos mažinimo priemonės, kurios yra veiksmingos kovojant su šiais kenkėjais;
- (10) 2019 m. lapkričio 27 d. Turkija pateikė Komisijai prašymą leisti eksportuoti į Sąjungą 2–3 metų vazoninius 20–40 cm aukščio *Berberis thunbergii* augalus. Šis prašymas buvo pagrįstas atitinkamu techninių dokumentų rinkiniu;
- (11) 2022 m. gegužės 19 d. Tarnyba priėmė mokslinę nuomonę dėl su Turkijos kilmės vazoniniais *Berberis thunbergii* augalais susijusios prekių rizikos vertinimo⁽¹⁰⁾. Tarnyba nustatė, kad su tais sodinti skirtais augalais susiję kenkėjai yra *Bemisia tabaci* ir *Malacosoma parallela*, įvertino dokumentų rinkinyje aprašytas tų kenkėjų keliamos rizikos mažinimo priemones ir tikimybę, kad prekė nėra užkrėsta tais kenkėjais;
- (12) oficialiai patvirtinus, kad Turkijoje nėra *Malacosoma parallela*, šis kenkėjas nebelaikomas susijusiu su šios šalies kilmės *Malus domestica* ir *Berberis thunbergii* prekėmis;

⁽⁶⁾ EFSA PLH Panel (EFSA augalų sveikatos mokslinė grupė), 2022 m. Scientific Opinion on the commodity risk assessment of *Malus domestica* plants from Turkey. *EFSA Journal* 2022;20(5):7301, p. 142. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2022.7301>.

⁽⁷⁾ 2022 m. spalio 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2022/2095, kuriuo nustatomos *Anoplophora chinensis* (Forster) patekimo į Sąjungos teritoriją, įsitvirtinimo ir išplitimo joje prevencijos priemonės ir panaikinamas Sprendimas 2012/138/ES. C/2022/7611 (OL L 281, 2022 10 31, p. 53). ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/2095/oj

⁽⁸⁾ 2019 m. lapkričio 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/2072, kuriuo nustatomos vienodos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų įgyvendinimo sąlygos, panaikinamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 690/2008 ir iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2019 (OL L 319, 2019 12 10, p. 1).

⁽⁹⁾ EFSA PLH Panel (EFSA augalų sveikatos mokslinė grupė), 2022 m. Scientific Opinion on the pest categorisation of *Russellaspis pustulans*. *EFSA Journal* 2022;20(6):7335, p. 29. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2022.7335>, ISSN:1831-4732.

⁽¹⁰⁾ EFSA PLH Panel (EFSA augalų sveikatos mokslinė grupė), 2022 m. Scientific Opinion on the commodity risk assessment of *Berberis thunbergii* potted plants from Turkey. *EFSA Journal* 2022;20(6):7392, p. 43. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2022.7392>.

- (13) remiantis tomis nuomonėmis ir papildoma Turkijos pateikta informacija dėl *Malacosoma parallela*, su Turkijos kilmės sodinti skirtų *Malus domestica* augalų, kurie yra iki 1 metų belapiai įskiepai ir skiepūgliai bei neišsėkniję vegetacinėje ramybės būsenoje esantys belapiai poskiepai ir skiepyti augalai, kurių kamieno (stiebo) skersmuo yra ne didesnis kaip 3 cm, įvežimu į Sąjungą susijusi fitosanitarinė rizika laikoma sumažinta iki priimtino lygio, jeigu, siekiant mažinti su šiais augalais susijusių kenkėjų keliamą riziką, taikomos tinkamos rizikos mažinimo priemonės ir laikomasi Įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2095 reikalavimų, Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 X priedo 9 punkte išvardytų specialių reikalavimų ir atitinkamų specialių Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 VII priedo reikalavimų;
- (14) be to, su Turkijos kilmės iki 3 metų vazoninių ne daugiau kaip 40 cm aukščio *Berberis thunbergii* augalų įvežimu į Sąjungą susijusi fitosanitarinė rizika laikoma priimtina, jeigu laikomasi Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 VII priede nustatytų atitinkamų specialių reikalavimų; laikoma, kad papildomų reikalavimų laikytis nereikia;
- (15) todėl Turkijos kilmės iki 1 metų sodinti skirti *Malus domestica* augalai, kurie yra belapiai įskiepai ir skiepūgliai bei neišsėkniję vegetacinėje ramybės būsenoje esantys belapiai poskiepai ir skiepyti augalai, kurių kamieno (stiebo) skersmuo yra ne didesnis kaip 3 cm, nebeturėtų būti laikomi didelės rizikos augalais;
- (16) panašiai ir Turkijos kilmės iki 3 metų vazoniniai ne daugiau kaip 40 cm aukščio *Berberis thunbergii* augalai nebeturėtų būti laikomi didelės rizikos augalais;
- (17) todėl Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2019 priedas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (18) dokumentų dėl *Malus domestica* rinkinyje Turkijos aprašytos priemonės laikomos pakankamomis, kad su šios prekės įvežimu į Sąjungos teritoriją susijusi rizika būtų sumažinta iki priimtino lygio. Todėl tos priemonės turėtų būti priimtoms kaip fitosanitariniai importo reikalavimai fitosanitarinei Sąjungos teritorijos apsaugai nuo tų augalų įvežimo užtikrinti;
- (19) *Anoplophora chinensis*, *Bemisia tabaci*, *Lopholeucapsis japonica* ir pomidorų žiediškosios dėmėtligės virusas yra įtraukti į Sąjungos karantininių kenkėjų sąrašą, pateiktą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 II priede. *Erwinia amylovora* įtraukti į to įgyvendinimo reglamento III priedo sąrašą kaip saugomų zonų karantininiai kenkėjai ir į to įgyvendinimo reglamento IV priedo sąrašą kaip Sąjungos reguliuojami nekarantininiai kenkėjai. To įgyvendinimo reglamento X priedo 9 punkte taip pat nustatyti specialūs reikalavimai, kuriais siekiama užkirsti kelią tų kenkėjų patekimui ir išplitimui nurodytose saugomose zonose;
- (20) ir priešingai, *Calepitrimerus baileyi*, *Cenopalpus irani*, *Didesmococcus unifasciatus*, *Diplodia bulgarica*, *Euzophera semifuneralis*, *Hoplolaimus galeatus*, *Maconellicoccus hirsutus*, *Pochazia shantungensis* ir *Pratylenchus loosi* dar nėra įtraukti į Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 II priede pateiktą sąrašą, tačiau, atlikus papildomą išsamų rizikos vertinimą, jie gali atitikti įtraukimo sąlygas. Todėl, kol bus atliktas išsamus rizikos vertinimas, būtina imtis su tais kenkėjais susijusių fitosanitarinių priemonių. Priskiriant *Russellaspis pustulans* kenkėjus tam tikrai kategorijai, nurodyta, kad šie kenkėjai atitinka įtraukimo į Sąjungos karantininių kenkėjų sąrašą sąlygas. Todėl, kol šie kenkėjai bus įtraukti į Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 II priedą, būtina imtis su jais susijusių fitosanitarinių priemonių;
- (21) todėl Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1213 priedas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (22) *Cicadatra persica* ir *Pyrolachnus pyri* dar nėra įtraukti į Sąjungos karantininių kenkėjų sąrašą. Vis dėlto, atsižvelgiant į tai, kad Sąjungoje nepastebėta jokio reikšmingo poveikio tais kenkėjais užkrėstiems augalams šeiminiškams, dėl tų kenkėjų nebūtina taikyti importo reikalavimų;
- (23) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Igyvendinimo reglamento (ES) 2018/2019 priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento I priedą.

2 straipsnis

Igyvendinimo reglamento (ES) 2020/1213 priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento II priedą.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2024 m. balandžio 22 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

I PRIEDAS

Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2019 priedo 1 punkto lentelės antra skiltis „Aprašymas“ iš dalies keičiama taip:

1) *Malus* Mill. skirtas įrašas pakeičiamas taip:

„*Malus* Mill., išskyrus:

- Serbijos kilmės 1–2 metų neišsėkėjusius vegetacinėje ramybės būsenoje esančius belapius skiepytus sodinti skirtus *Malus domestica* augalus;
- Moldovos kilmės iki 3 metų neišsėkėjusius vegetacinėje ramybės būsenoje esančius belapius skiepytus sodinti skirtus *Malus domestica* augalus;
- Ukrainos kilmės iki 3 metų neišsėkėjusius vegetacinėje ramybės būsenoje esančius belapius *Malus domestica* poskiepius;
- Ukrainos kilmės iki 3 metų neišsėkėjusius vegetacinėje ramybės būsenoje esančius belapius skiepytus sodinti skirtus *Malus domestica* augalus;
- Jungtinės Karalystės kilmės iki 1 metų belapius *Malus domestica* auginius;
- Jungtinės Karalystės kilmės iki 7 metų sodinti skirtus *Malus domestica* augalus;
- Jungtinės Karalystės kilmės iki 7 metų sodinti skirtus *Malus sylvestris* augalus, kurių skersmuo ties kamieno (stiebo) pagrindu yra ne didesnis kaip 40 mm;
- Bosnijos ir Hercegovinos kilmės iki 2 metų neišsėkėjusius vegetacinėje ramybės būsenoje esančius belapius skiepytus sodinti skirtus *Malus domestica* augalus;
- Turkijos kilmės iki 1 metų belapius *Malus domestica* išskiepius ir skiepūglius;
- Turkijos kilmės neišsėkėjusius vegetacinėje ramybės būsenoje esančius belapius sodinti skirtus *Malus domestica* augalus, kurių kamieno (stiebo) skersmuo yra ne didesnis kaip 3 cm.“;

2) *Berberis* L. skirtas įrašas pakeičiamas taip:

„*Berberis* L., išskyrus Turkijos kilmės iki 3 metų ne daugiau kaip 40 cm aukščio sodinti skirtus *Berberis thunbergii* augalus su auginimo terpe.“.

II PRIEDAS

Igyvendinimo reglamento (ES) 2020/1213 priedo lentelėje po įrašo „Iki 20 metų amžiaus sodinti skirti *Ligustrum delavayanum* ir *Ligustrum japonicum* augalai su auginimo terpe, kurių skersmuo ties kamieno (stiebo) pagrindu yra ne didesnis kaip 18 cm.“ (Jungtinės Karalystės kilmės) įterpiamas šis įrašas:

Augalai, augaliniai produktai ar kiti objektai	KN kodas	Trečiosios kilmės valstybės	Priemonės
<p>„<i>Malus domestica</i>,</p> <p>— iki 1 metų belapiai įskiepiami ir skiepūgliai;</p> <p>— neišsėkniję vegetacinėje ramybės būsenoje esantys belapiai sodinti skirti augalai, kurių kamieno (stiebo) skersmuo yra ne didesnis kaip 3 cm.</p>	<p>ex 0602 10 90</p> <p>ex 0602 20 20</p>	<p>Turkija</p>	<p>a) Oficialus patvirtinimas, kad:</p> <p>i) augalai nėra užkrėsti <i>Calepitrimerus baileyi</i>, <i>Cenopalpus irani</i>, <i>Didesmococcus unifasciatus</i>, <i>Diplodia bulgarica</i>, <i>Euzophera semifuneralis</i>, <i>Hoplolaimus galeatus</i>, <i>Maconellicoccus hirsutus</i>, <i>Pochazia shantungensis</i>, <i>Pratylenchus loosi</i> ir <i>Russellaspis pustulans</i>;</p> <p>ii) nuo augalų auginimo ciklo pradžios, tinkamu laiku atliekant oficialias patikras, gamybos vietos dalis buvo pripažinta neužkrėsta <i>Calepitrimerus baileyi</i>, <i>Cenopalpus irani</i>, <i>Didesmococcus unifasciatus</i>, <i>Diplodia bulgarica</i>, <i>Euzophera semifuneralis</i>, <i>Hoplolaimus galeatus</i>, <i>Maconellicoccus hirsutus</i>, <i>Pochazia shantungensis</i>, <i>Pratylenchus loosi</i> ir <i>Russellaspis pustulans</i>;</p> <p>iii) nustatyta sistema, kuria siekiama užtikrinti, kad skiepijimo, genėjimo ir ravėjimo įrankiai ir įrenginiai prieš juos įvežant į kiekvieną gamybos vietos dalį būtų nuvalyti pašalinant nuo jų dirvožemio ir augalų liekanas ir dezinfekuoti, kad nebūtų užkrėsti <i>Calepitrimerus baileyi</i>, <i>Cenopalpus irani</i> ir <i>Diplodia bulgarica</i>;</p> <p>iv) prieš pat eksportą atlikta oficiali augalų krovinių patikra, siekiant aptikti <i>Calepitrimerus baileyi</i>, <i>Cenopalpus irani</i>, <i>Didesmococcus unifasciatus</i>, <i>Euzophera semifuneralis</i>, <i>Maconellicoccus hirsutus</i>, <i>Pochazia shantungensis</i> ir <i>Russellaspis pustulans</i>, o patikrai atrinktų augalų kiekis buvo toks, kad kiekvieno kenkėjo atveju būtų galima nustatyti bent 1 % užsikrėtimo lygį esant 99 % pasiklovimo lygiui, taip pat oficiali augalų krovinių patikra bei sisteminis augalų ėmimas ir tyrimai, siekiant aptikti <i>Diplodia bulgarica</i>, <i>Hoplolaimus galeatus</i> ir <i>Pratylenchus loosi</i>;</p>

			<p>b) tų augalų fitosanitarinių sertifikatų skiltyje „Papildoma deklaracija“ pateikiama ši informacija:</p> <ul style="list-style-type: none">i) toks patvirtinimas: „Šis krovinytis atitinka Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1213 nuostatas“; irii) nurodomos registruotos gamybos vietos dalys.“
--	--	--	---